

דרכו המופלאה של הטבע הפראי: שיר מבריחות נחש שפיפון

Posted on 30 ביולי 2020 by שוש להב

תיעוד נדיר במדבר הישראלי המספק לחובבי הטבע רגעים מרגשים ומיוחדים

Categories: [מחוץ לקופסא](#), [ראשי](#)

Tag: [הטבע הפראי](#), [שפיפון](#)

המדבר הישראלי מספק לחובבי הטבע רגעים מרגשים ומיוחדים, אבל את המפגש הבא, לא רואים בכל יום: **אבנר רינות**, סוקר ביחידת סקרי טבע עירוני בחברה להגנת הטבע וחברתו רווית מסיכה, תיעדו ציפורי שיר מהמינים חצוצרן מדבר ועפרוני מצויץ, מתגודדות בקרבה מדהימה סביב נחש מסוג שפיפון, שמוסווה היטב על הקרקע המדברית, ולבסוף מצליחות להניס אותו. "היינו בדרכנו לאילת ועצרנו בוואדי עשיר בצמחייה במרכז הערבה, כדי לצפות בצמחייה ייחודית ובפעילות בעלי-חיים, ובייחוד ציפורים האופייניות למדבר הפתוח.

הגענו מוקדם בבוקר וזכינו לראות פעילות רבה של ציפורי מדבר, שעסקו בחיפוש אחר מזון והאכלת הצעירים, אולם אחת התצפיות המרשימות שלנו מאותו הבוקר הייתה בהתגודדות ציפורי-שיר ממינים שונים סביב שפיפון. נחש מדברי זה מצטיין בצבעי הסוואה מעולים, ולולא פעילות הציפורים סביבו, לא היינו מבחינים בו כלל", מספר רינות.

נחש שפיפון אורב לטרף ציפורי שיר קטנות במדבר. צילום רווית מסיכה

תכסיסי הסוואה ומאבקים בטבע

השפיפון הוא נחש פעיל לילה, שצד בעיקר מכרסמים וזוחלים קטנים בשעות החשיכה. בשעות הבוקר המוקדמות, לפני שהוא נכנס למחסה מוצל כדי להעביר את שעות היום החמות, הוא נוהג לחפש ציפורים קטנות לטרף כדי לגוון את מזונו. כשהוא מוצא אתר מתאים בו ישנה פעילות ציפורים, הוא אורב לטרפו תוך הצמדות לקרקע והיטמעות מדהימה עם קרקע הלס המדברית.

לשפיפון תכסיס חכם למשיכת הציפורים לקרבתו: בזמן שהוא שוכב על הקרקע ללא תנועה, הוא מניע את קצה זנבו השחור שמדומה לחיפושית, זבוב או חרק אחר, וכך מושך את תשומת הלב של הציפורים שעלולות לחשוב שמדובר בטרף פוטנציאלי. במידה והציפורים לא ישימו לב לפרטים, במקום טרף, הן עלולות למצוא את טורף העל שלא יחסר לבלוע אותן בשלמותן.

במקרה שלנו, נחש השפיפון אותר על-ידי הציפורים בסביבה, שהתגודדו סביבו ולמעשה סימנו ליתר הציפורים בסביבה שישנה סכנה. הציפורים גרמו לנחש להבין שאין לו טעם להתאמץ ולהמשיך לארוב להן ועליו לוותר, ובמקרה זה, אכן כך קרה. בסופו של דבר, הנחש התייאש וניגש למחסה היום שלו במחילה ישנה של מכרסם. שני הצדדים יצאו מרווחים מהעניין - הציפורים ניצלו מהצייד והנחש ניצל מבזבז מיותר של אנרגיה. במקרים אחרים, הסיפור היה יכול להגמר אחרת לגמרי. "זוהי דרכו המופלאה של הטבע הפראי", מסכם אבנר רינות, סוקר ביחידת סקרי טבע עירוני בחברה להגנת הטבע.

מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם'